

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στην 1 Οκτωβρίου 2014, με την εξής σύνθεση : Νικόλαος Αγγελάρας, Πρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη και Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βούλης, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώνη, Δημήτριος Πέππας, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Χριστίνα Ρασσιά, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφianού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδωρίου και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Γεωργία Μαρινοπούλου.

Μιχαήλ Ζυμής, Γενικός Επίτροπος Επικρατείας.

Για δικάσει την από 10 Μαΐου 2012 (αριθ. κατάθ. .../2012) αίτηση αναίρεσης και τον από 12.9.2014 (αριθ. κατάθ. .../2014) πρόσθετο λόγο αναίρεσης:

Των α) Δ. Κ. του ..., κατοίκου, οδός ... αριθ. ... ή ... αριθ. ..., β) Δ. Π. του ..., κατοίκου, οδός ... αριθ. ..., ή, οδός ... αριθ. ..., γ) Ν. Μ. του ..., κατοίκου, οδός ... αριθ. ..., και δ) Χ. Σ. του ..., κατοίκου, ..., ..., από τους οποίους οι πρώτος, δεύτερος και τέταρτος παρέστησαν μετά και ο τρίτος διά του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Αντωνίου Βγόντζα (ΔΣΑ 4403).

Κ α τ ά α) του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Κωνσταντίνο Κατσούλα, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και

β) του Πανεπιστημίου ..., που εδρεύει στο ..., εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Ιωάννη Σουφαλιδάκη (ΔΣΡ 73).

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν την αναίρεση της 873/2012 απόφασης του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο των αναφεραμένων, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της κρινόμενης αίτησης και του πρόσθετου λόγου αυτής.

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Πανεπιστημίου ..., που ζήτησε την παραδοχή τους.

Τον αντιπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή τους. Και

Το Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε την από 1.10.2014 γνώμη του και πρότεινε, επίσης, την απόρριψή τους.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τη Σύμβουλο Βασιλική Προβίδη που αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Θεολογίας Γναρδέλλης. Και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το νόμο

Α. 1. Στο π.δ.1225/1981 «Περί εκτέλεσως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (Α΄ 304) ορίζεται, στο άρθρο 8, ότι «1. Διάδικοι εις την ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκην είναι το Δημόσιον και το φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον, υπέρ ή καθ' ων εξεδόθη ή έχει συνέπειας η πράξις ή απόφασις. 2. ...» και, στο άρθρο 110, ότι «1. Η αίτησις αναίρεσως ασκείται υπό παντός έχοντος έννομον συμφέρον ή υπό του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας παρά τω Ελεγκτικώ Συνεδρίω, απευθύνεται δε κατά του εν τη αναρριπεία αποφάσει διαδίκου του τυχόν εκ ταύτης συνδικαιούχου και κατά παντός τρίτου ως προς τον οποίον έχει συνεπείας η δίκη. ...», ενώ το άρθρο 116 του ν.2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας» (Α΄ 97), που κατά το άρθρο 123 του ανωτέρω π.δ. εφαρμόζεται αναλόγως και στη δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προβλέπει ότι «1. Περισσότεροι ομοδίκουν αναγκαστικώς, εφόσον: α) η διαφορά από τη φύση της επιδέχεται μόνο ενιαία ρύθμιση, ή β) η ισχύς της απόφασης που θα εκδοθεί εκτείνεται, σύμφωνα με το νόμο, σε όλους τους ομοδίκους ή γ) κατά το νόμο, συγκεκριμένο ένδικο βοήθημα μόνο από κοινού μπορεί να ασκηθεί από αυτούς ή κατ' αυτών, ή δ) λόγω των συνθηκών της συγκεκριμένης διαφοράς, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις. 2. Οι διαδικαστικές πράξεις κάθε αναγκαστικώς ομοδίκου, ... δεσμεύουν και τους λοιπούς αναγκαστικώς ομοδίκους. Για το κύρος όμως των πράξεων ... αναγνώρισης, παραίτησης ... απαιτείται ομοφωνία

όλων των αναγκαστικών ομοδίκων. 3. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερως τους τυχόν αντιφατικούς ισχυρισμούς των αναγκαστικώς ομοδίκων».

2. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, και δεδομένου ότι στη δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκ του νόμου διάδικοι είναι τόσο το νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση και σε κάθε περίπτωση και το Δημόσιο, μεταξύ αυτών υφίσταται αναγκαστική ομοδικία και οι διαδικαστικές πράξεις καθενός από αυτούς δεσμεύουν και τους λοιπούς. Ειδικά για τις πράξεις αναγνώρισης και παραίτησης απαιτείται ομοφωνία, το δικαστήριο δε εκτιμά ελεύθερα τους τυχόν αντιφατικούς ισχυρισμούς τους. Περαιτέρω, απορριπτέα λόγω έλλειψης ενεργητικής νομοποίησης είναι η αίτηση αναίρεσης, όταν ασκείται από πρόσωπο το οποίο δεν υπήρξε διάδικος στην κατ' έφεση δίκη, ή ως προς το οποίο δεν έχει συνέπειες η αναρριπεία απόφαση.

3. Στην υπό κρίση υπόθεση, με την .../1.11.2010 απόφαση του Επιθεωρητή της Οικονομικής Επιθεώρησης ... του Υπουργείου Οικονομικών, οι πρώτος, τρίτος και τέταρτος των ήδη αναρριπειώντων, πρώην μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου ..., καταλογίστηκαν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, με το ποσό των 28.413,60 ευρώ, λόγω ελλείμματος στη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου ..., κατά το χρονικό διάστημα από 1.9.2001 έως 31.12.2001. Με την προσβαλλόμενη 873/2012 απόφαση του IV Τμήματος του Δικαστηρίου αυτού απορρίφθηκε η έφεση των ανωτέρω κατά της καταλογιστικής αυτής πράξης. Το Πανεπιστήμιο ..., στην

προκειμένη δίκη, ζητεί την παραδοχή της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης που ασκήθηκε κατά της ως άνω απόφασης και συνακόλουθα σε βάρος του. Δεδομένου όμως ότι το Ελληνικό Δημόσιο, που αποτελεί αναγκαστικό ομόδικό του, ζητεί την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, το Δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκασή της. Περαιτέρω, όσον αφορά το δεύτερο των αναρreseιώντων, Δ. Π. του ..., ο οποίος δεν υπήρξε διάδικος στην κατ' έφεση δίκη, και ως προς τον οποίο δεν έχει συνέπειες η αναρreseιβαλλόμενη απόφαση, η ένδικη αίτηση αναίρεσης είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης αυτού.

Β. 1. Η εν λόγω αίτηση για αναίρεση της προαναφερόμενης 873/2012 οριστικής απόφασης του IV Τμήματος και ο πρόσθετος λόγος της έχουν ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα από τους πρώτο, τρίτο και τέταρτο των αναρreseιώντων. Επομένως, αφού καταβλήθηκε και το προβλεπόμενο για την άσκηση της αίτησης αυτής παράβολο (...), ..., ..., ..., σειράς Α, έντυπα γραμμάτια παραβόλου), η ίδια όπως και ο πρόσθετος λόγος της είναι τυπικά δεκτοί και πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω ως προς τη βασιμότητά τους.

2. Με την 873/2012 απόφαση του IV Τμήματος απορρίφθηκε έφεση των πρώτου, τρίτου και τέταρτου των αναρreseιώντων, πρώην μελών της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου ..., κατά της .../1.11.2010 απόφασης του Επιθεωρητή της Οικονομικής Επιθεώρησης ... του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία καταλογίστηκε αλληλεγγύως και εις ολόκληρον σε βάρος τους, καθώς και σε βάρος του ... του ..., ως υπολόγων, ποσό 28.413,60 ευρώ. Ο εν λόγω καταλογισμός έλαβε

χώρα λόγω ελλείμματος που δημιουργήθηκε στη χρηματική διαχείριση του ανωτέρω Λογαριασμού, κατά το χρονικό διάστημα από 1.9.2001 έως 31.12.2001, μετά την πληρωμή ετήσιων ασφαλιστρών σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρία, σε εκτέλεση ανανέωσης ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου για τη συμπληρωματική ιατροφαρμακευτική ασφαλιστική κάλυψη του προσωπικού του Πανεπιστημίου, που αποφασίστηκε από τους ανωτέρω αναρreseιόντες.

3. Με την κρινόμενη αίτηση αναίρεσης και τον πρόσθετο λόγο της, όπως νόμιμα συμπληρώνονται με τα από 30.9.2014 και 6.10.2014 υπομνήματα, οι ως άνω αναρreseιόντες επιδιώκουν την ακύρωση της αναρreseιβαλλόμενης απόφασης, προβάλλοντας τα εξής: α) Εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 της ΚΑ/679/22.8.1996 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3577/2007, κατά το μέρος που κρίθηκε ότι δεν μπορούσε να καλυφθεί δαπάνη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Πανεπιστημίου ... από τους πόρους του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας αυτού, με την αιτιολογία ότι η αυτή δεν συνιστούσε ερευνητικό ή αναπτυξιακό έργο. Ειδικότερα προβάλλεται ότι i) η Επιτροπή Διαχείρισης του Λογαριασμού είναι η αρμόδια να κρίνει αν μια δραστηριότητα εμπίπτει στους σκοπούς του και η απόφασή της αυτή συνιστά, ενόψει της αυτοδιοίκησης των Πανεπιστημίων, τεχνική κρίση, ii) η κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Πανεπιστημίου εμπίπτει στους σκοπούς του Ειδικού Λογαριασμού του, ως προαπαιτούμενο των ερευνητικών υποχρεώσεων και των αναπτυξιακών αναγκών του και iii) η μέσω

της δαπάνης αυτής χρηματοδότηση αναγκών του Πανεπιστημίου και όχι αυτής της ίδιας της Επιτροπής Ερευνών δεν αίρει τον ερευνητικό ή αναπτυξιακό χαρακτήρα της δαπάνης, αφού οι σκοποί της Επιτροπής Ερευνών δεν αποσυνδέονται από τους σκοπούς του Πανεπιστημίου. β) Εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή του άρθρου 7 παρ. 2 της ίδιας ως άνω ΚΥΑ επίσης σε συνδυασμό με το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3577/2007, καθώς και εσφαλμένα κρίθηκε ότι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού του Πανεπιστημίου δεν συνδέεται με τα λειτουργικά έξοδα του Πανεπιστημίου κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ούτε με τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού, αφού i) δεδομένου ότι η ασφαλιστική κάλυψη του προσωπικού αποτελεί εργοδοτική υποχρέωση και απαραίτητο παράγοντα της επιτυχίας των ερευνητικών προγραμμάτων, η δαπάνη για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού του Πανεπιστημίου συνιστά δαπάνη προσωπικού, που νόμιμα καλύπτεται από το 25% του προϋπολογισμού κάθε έργου, το οποίο διατίθεται για τη χρήση του προσωπικού και των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου και τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού και ii) σε κάθε περίπτωση νόμιμα διατέθηκε το σχετικό κονδύλιο κατ' εφαρμογή των συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις οποίες 20% των επιλέξιμων δαπανών μπορούσε να διατεθεί για κάλυψη λειτουργικών δαπανών του Πανεπιστημίου. γ) Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και συγκεκριμένα πλημμελή αιτιολογία, καθώς και η αναρreseιβαλλόμενη εσφαλμένα αποδέχεται ότι i) οι αναρreseιόντες όφειλαν να γνωρίζουν ότι η προαναφερόμενη δαπάνη δεν ήταν νόμιμη, αν και αφενός

αφορούσε σε παροχή προς τα μέλη του Πανεπιστημίου και αφετέρου οι κατηγορίες δαπανών που νόμιμα καλύπτονται από τους πόρους του Λογαριασμού και αναφέρονται στην ΚΑ/679/22.8.1996 ΚΥΑ είναι γενικές, ευρείες και ασαφείς, ώστε αυτοί καλώςίστα να θεωρούν ότι περιλαμβάνουν και τη συγκεκριμένη δαπάνη, ii) οι αναρreseιόντες όφειλαν να γνωρίζουν ότι η διεύρυνση, με την ΚΑ/679/22.8.1996 ΚΥΑ, των σκοπών του Λογαριασμού ήταν εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης και iii) ευθύνονται για τη διάθεση του καταλογισθέντος ποσού, αφού δικαιολογημένα πίστευαν ότι τη σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα είχε η Σύγκλητος. iv) Σε κάθε περίπτωση άλλωστε δεν φέρουν κανενός βαθμού υπαιτιότητα δεδομένου ότι ανανέωσαν ένα πρόγραμμα που είχε αποφασιστεί και λειτουργούσε από το 1997, χωρίς να εγερθούν αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητά του, παρότι διενεργήθηκαν έλεγχοι και από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών. δ) Εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή του άρθρου 36 παρ. 3 του ν.3848/2010, ζητώντας ακύρωση της αναρreseιβαλλόμενης απόφασης και συνακόλουθα και της καταλογιστικής πράξης της Οικονομικής Επιθεώρησης ... ή επικουρικά μείωση του καταλογισθέντος ποσού, καθώς και οι αναρreseιόντες δεν επέδειξαν καμιάς μορφής αμέλεια. Και τέλος ε) Παράβαση του άρθρου 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του προβλεπόμενου από αυτό τεκμηρίου αθωότητας, καθώς και με την .../2014 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου ... κηρύχθηκαν αθώοι, βάσει των ιδίων πραγματικών περιστατικών, για το αδίκημα της απιστίας της σχετικής με την υπηρεσία κατ' εξακολούθηση και από κοινού, της εμπιστευμένης διαχείρισης στρεφόμενης κατά Ν.Π.Δ.Δ..

4. Από τα άρθρα 25 και 26 του π.δ.774/1980 «Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου» (Α' 189), 54 και 56 του ν.2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247) και 32 του ν.δ.496/1974 «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 204), που ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, συνάγεται ότι όσοι διαχειρίζονται χρήματα που ανήκουν στο Δημόσιο και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αποκτούν την ιδιότητα του υπολόγου και υπέχουν ειδική ευθύνη προς αναπλήρωση του ελλείμματος που διαπιστώνεται στη διαχείρισή τους. Έλλειμμα συνιστά κάθε έλλειψη χρημάτων αλλά και κάθε «ανοίκειος» πληρωμή, κάθε πληρωμή δηλαδή που είτε δεν ανάγεται στην αρμοδιότητα του υπολόγου είτε είναι άσχετη προς το σκοπό της διαχείρισης. Η ανωτέρω ευθύνη των υπολόγων προς αναπλήρωση του ελλείμματος τεκμαίρεται και θεμελιώνεται σε οποιοδήποτε βαθμού πταίσμα, έστω και ελαφρά αμέλεια, και η απαλλαγή τους είναι δυνατή μόνο αν αποδειχθεί ότι συμμορφώθηκαν πλήρως προς τα «κεκανονισμένα» και επέδειξαν αντικειμενική επιμέλεια, τη συμπεριφορά δηλαδή του μέσου συνετού και ευσυνειδητού ανθρώπου του κύκλου τους (Ολ. Ε.Σ. 726, 727/2012, 765/1998, 1051/1995, 1187/1988).

5. Περαιτέρω, ο ν.706/1977 «Περί προώθησης της Επιστημονικής Ερευνας και της Τεχνολογίας» (Α' 279) ορίζει στο άρθρο 14 ότι «1. ... 7. Απαγορεύεται η χρησιμοποίησης πιστώσεων, χορηγηθεισών ... εις ερευνητικών φορέα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, διά σκοπόν διάφορον του δι' ον χορηγήθησαν ...» και στο άρθρο 18 ότι «Δια Προεδρικών Διαταγμάτων, ... ρυθμίζονται ... θέματα σχετικής με τον τρόπο διαθέσεως και διαχειρίσεως των

κονδυλίων ερευνας ... περιλαμβανομένης και της δυνατότητας συστάσεως ειδικών λογαριασμών αξιοποίησης των κονδυλίων ερευνας, ... ως και της διαθέσεως των κονδυλίων τούτων προς υποστήριξιν ωρισμένων εκάστοτε ερευνητικών προγραμμάτων επιστημονικών εργαστηρίων, ... Ανωτάτων Σχολών ...». Κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου αυτού άρθρου, εκδόθηκε το π.δ.432/1981 «Περί συστάσεως Ειδικών Λογαριασμών αξιοποίησης κονδυλίων για την εκτέλεση ερευνητικών έργων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας» (Α' 118), στο άρθρο 1 του οποίου, ορίστηκε ότι: «1. Συνίσταται, σε καθένα από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) της Χώρας, Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής ερευνας ... 2. Σκοπός του Λογαριασμού είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που ... προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών έργων που εκτελούνται από το επιστημονικό προσωπικό των ΑΕΙ ...».

6. Συναφώς, ο ν.1514/1985 «Ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας» (Α' 13), που εκδόθηκε στη συνέχεια, όριζε στο άρθρο 2 ότι «... α) "Έρευνα" είναι η εργασία που έχει σκοπό να προαγάγει την επιστημονική γνώση σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτές επιστημονικές θεωρίες ή η επεξεργασία νέων θεωριών, ... δ) "Έργο" είναι η σχεδιασμένη δραστηριότητα έρευνας με συγκεκριμένο αντικείμενο, μεθοδολογία, χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης και προϋπολογισμό δαπανών. ε) "Πρόγραμμα" είναι το σύνολο των ερευνητικών και τεχνολογικών έργων που αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση συγκεκριμένων ερευνητικών αναγκών σε καθορισμένη χρονική περίοδο. ...» και στο άρθρο 6

ότι: «1. ... 4. Το Π.Δ. 432/1981 ... διατηρείται σε ισχύ. Το Δ/γμα αυτό μπορεί να τροποποιείται, επεκτείνεται ή καταργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Έρευνας και Τεχνολογίας. ... 6. Οι πιστώσεις, που διατίθενται ... για εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων και έργων, απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν ... για σκοπό άλλον από εκείνο, για τον οποίο διατέθηκαν». Κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου αυτού άρθρου εκδόθηκε η Β1/819/1988 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Βιομηχανίας «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας» (Β' 920), με την οποία τροποποιήθηκε το π.δ. 432/1981 στο άρθρο 1 του οποίου ορίστηκε πλέον ότι «1. ... 2. Σκοπός του Λογαριασμού είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που ... προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών και επιμορφωτικών έργων σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται ή παρέχονται από το επιστημονικό προσωπικό των ΑΕΙ ...».

7. Ακολούθησε ο ν.2413/1996 «Η ελληνική παιδεία στο εξωτερικό, η διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 124) με το άρθρο 50 του οποίου αντικαταστάθηκε το εδάφιο γ' της παραγράφου 10 του άρθρου 2 του ν.2233/1994 και ορίστηκε ότι «γ. ι) Συνίσταται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ... ειδικός λογαριασμός, μέσω του οποίου ... χρηματοδοτούνται προγράμματα και έργα του επιχειρησιακού προγράμματος

"Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση" που ... εκτελούνται ... από τα Α.Ε.Ι. ... ιι. Η χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι. ... για την εκτέλεση έργων, μελετών και λοιπών δραστηριοτήτων που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος "Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση" γίνεται μέσω του ειδικού λογαριασμού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στους ειδικούς λογαριασμούς αυτών που έχουν συσταθεί με το π.δ. 432/1981 και την υπουργική απόφαση Β1/819/1988. Οι σκοποί των λογαριασμών αυτών επεκτείνονται και στη χρηματοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων του ανωτέρω επιχειρησιακού προγράμματος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται ο τρόπος διαχείρισης, λειτουργίας και ελέγχου των ειδικών λογαριασμών των Α.Ε.Ι. ... ως προς τα παραπάνω θέματα, καθώς και θέματα έρευνας, κατά τροποποίησης της υπουργικής απόφασης Β1/819/1988. ...». Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής, εκδόθηκε η ΚΑ/679/22.8.1996 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση και αντικατάσταση της απόφασης με αρ. Β1/819 "σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας"» (Β' 826), η οποία συνακόλουθα τροποποίησε και το π.δ.432/1981 και όρισε, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο δημιουργίας του κρινόμενου ελλείμματος, τα εξής: Άρθρο 1: «1. Συνίσταται σε καθένα από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), ... της χώρας Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση των κονδυλίων

επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και παροχής σχετικών υπηρεσιών, ... 2. Σκοπός του Λογαριασμού είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που ... προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στη σύνδεση της εκπαίδευσης και της έρευνας με την παραγωγή και εκτελούνται ή παρέχονται από το επιστημονικό προσωπικό των ΑΕΙ ...». Άρθρο 3: «1. Η Διοίκηση και διαχείριση του Λογαριασμού πραγματοποιείται από τα όργανά του και είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και διαχείριση των ΑΕΙ ... 2. Όργανα διοικήσεως και διαχειρίσεως του Λογαριασμού είναι: α) Η Επιτροπή Ερευνών, β) Η Γραμματεία του Λογαριασμού». Άρθρο 4: «1. ... 6. Η επιτροπή έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες: α. ... δ. Εγκρίνει, ... προτάσεις για χρηματοδότηση ερευνητικών, τεχνολογικών, εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών έργων από το Λογαριασμό ... ε. Καταρτίζει ετήσιο επιστημονικό και οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό κινήσεως του Λογαριασμού ... η. Αποδέχεται τις κάθε είδους επιχορηγήσεις, δωρεές και εισφορές τρίτων στο Λογαριασμό και καθορίζει τους ειδικότερους όρους αποδοχής και διάθεσής τους. ...». Άρθρο 7: «1. Τα έσοδα του Λογαριασμού ... διατίθενται με ειδικές εντολές του Προέδρου

της Επιτροπής ή εξουσιοδοτούμενου απ' αυτόν μέλους της Επιτροπής. 2. Ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου που χρηματοδοτείται μέσω του λογαριασμού ... διατίθεται κατά προτεραιότητα σε κάθε ίδρυμα για την ενδεχόμενη χρήση του προσωπικού του εγκαταστάσεων και οργάνων κατά την εκτέλεση του χρηματοδοτούμενου έργου και για τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού. ... 4. ... Ειδικότερα οι διάφορες κατηγορίες δαπανών θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα ακόλουθα : Α. Απασχόληση προσωπικού: α. Αμοιβή για τα μέλη του προσωπικού του ΑΕΙ ... που μετέχουν στην εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, εφόσον η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πρόταση για την εκτέλεση του έργου αυτού ...».

8. Τέλος, με το άρθρο 12 του ν.3577/2007 «Δημιουργία Φορέα Διαχείρισης Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δια βίου Μάθησης, ρύθμιση θεμάτων ιδιωτικής εκπαίδευσης και φορέων εποπτείας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλες διατάξεις» (Α' 130) ορίστηκε ότι «1. Η αληθής έννοια των εξουσιοδοτικών διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 1514/1985 και του άρθρου 18 του ν. 706/1977 είναι ότι με την εκδιδόμενη σχετικώς κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών (ήδη Οικονομίας και Οικονομικών), Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Έρευνας και Τεχνολογίας (ήδη Ανάπτυξης) ρυθμίζονται και ζητήματα που αφορούν ... τη διαδικασία διάθεσης, διαχείρισης και αιτιολόγησης των κονδυλίων των Ειδικών Λογαριασμών. ...».

9. Από τις διατάξεις που προπαρατέθηκαν συνάγονται τα εξής: Με το ν.706/1977 απαγορεύτηκε απόλυτα η χρησιμοποίηση πιστώσεων που χορηγήθηκαν σε ερευνητικούς φορείς για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο τους δόθηκαν και ταυτόχρονα θεσπίστηκε, με το άρθρο 18 αυτού, η δυνατότητα δημιουργίας ειδικών λογαριασμών, προκειμένου να διατεθούν κονδύλια που έχουν δοθεί χάριν της έρευνας για την υποστήριξη των ερευνητικών, αποκλειστικά, προγραμμάτων των Πανεπιστημίων. Στα πλαίσια της εξουσιοδότησης αυτής, με το π.δ.432/1981, συστάθηκαν σε κάθε Πανεπιστήμιο τέτοιοι λογαριασμοί για την κάλυψη των δαπανών που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες των ερευνητικών έργων που εκτελούνται από το επιστημονικό προσωπικό τους. Σε συνέχεια αυτών, με το ν.1514/1985 επαναλήφθηκε αφενός, με το άρθρο 6 παρ. 6 αυτού, η απαγόρευση χρήσης των κονδυλίων έρευνας για άλλους σκοπούς και αφετέρου προβλέφθηκε, με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, η δυνατότητα τροποποίησης επέκτασης ή κατάργησης του ανωτέρω π.δ.432/1981 με κοινή υπουργική απόφαση. Βάσει της εξουσιοδότησης αυτής εκδόθηκε η Β1/819/1988 απόφαση, σύμφωνα με την οποία από τους ειδικούς αυτούς λογαριασμούς μπορούσαν πλέον να καλύπτονται δαπάνες όχι μόνο ερευνητικών αλλά και επιμορφωτικών έργων όπως και σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνταν από το επιστημονικό προσωπικό των Πανεπιστημίων.

10. Όμως, η διεύρυνση αυτή των σκοπών των ειδικών λογαριασμών, ούτως ώστε να εμπίπτει σ' αυτούς η χρηματοδότηση όχι μόνον των αμιγώς ερευνητικών αλλά και επιμορφωτικών έργων όπως και σχετικών υπηρεσιών ή

δραστηριοτήτων των Πανεπιστημίων, δεν βρίσκει έρεισμα στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 6 παρ. 4 του ν.1514/1985. Και αυτό γιατί με τη διάταξη αυτή δόθηκε μόνο η δυνατότητα τροποποίησης ή επέκτασης του π.δ.432/1981 με κοινή υπουργική απόφαση, χωρίς ταυτόχρονα τα τροποποιηθούν ή να επεκταθούν και τα όρια της εξουσιοδότησης έκδοσής του όπως αυτά προσδιορίστηκαν με το άρθρο 18 του ν.706/1977, και συνεπώς μέσα στα όρια της εξουσιοδότησης αυτής, η οποία απέβλεπε στη ρύθμιση της χρηματοδότησης αμιγώς ερευνητικών έργων. Η έννοια αυτή της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 6 παρ. 4 του ν.1514/1985 επιβεβαιώνεται άλλωστε και από την παρ. 6 του ίδιου άρθρου, που επαναλαμβάνει την απαγόρευση χρησιμοποίησης των κονδυλίων έρευνας για άλλους σκοπούς. Ως εκ τούτου και υπό το καθεστώς της Β1/819/1988 κοινής υπουργικής απόφασης από τους ειδικούς λογαριασμούς των Πανεπιστημίων μπορούσαν να καλύπτονται δαπάνες ερευνητικών αποκλειστικά έργων (Ολ. Ε.Σ. 726, 727/2012).

11. Στη συνέχεια, με το άρθρο 50 του ν.2413/1996, δεν τροποποιήθηκε το καθεστώς αυτό αλλά επεκτάθηκαν οι σκοποί των ειδικών λογαριασμών προκειμένου να συμπεριληφθεί σ' αυτούς και η χρηματοδότηση έργων, μελετών και λοιπών δραστηριοτήτων που είχαν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» (ΕΠΕΑΕΚ). Ως εκ τούτου οι λογαριασμοί αυτοί επιτρέπεται στο εξής να επιβαρύνονται με δαπάνες που αφορούν στην υλοποίηση αμιγώς ερευνητικών έργων ή έργων του ανωτέρω Επιχειρησιακού Προγράμματος. Επομένως και η ΚΑ/679/1996 κοινή υπουργική απόφαση που εκδόθηκε σε εξουσιοδότηση του τελευταίου αυτού νόμου και με

την οποία διευρύνθηκαν οι σκοποί των λογαριασμών αυτών, ώστε να καλύπτονται πλέον δαπάνες και εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών και άλλων σκοπών, βρίσκεται, κατά το μέρος αυτό, και αυτή εκτός εξουσιοδότησης. Τέλος, τα ανωτέρω δεν διαφοροποιήθηκαν ούτε με την ισχύ του ν.3577/2007, με το άρθρο 12 του οποίου ρυθμίστηκαν μόνο ζητήματα διαδικασίας διάθεσης και διαχείρισης των κονδυλίων των ειδικών λογαριασμών, χωρίς να διαφοροποιηθούν οι σκοποί τους. Κατά συνέπεια και υπό την ισχύ της ΚΑ/679/1996 κοινής υπουργικής απόφασης επιτρέπεται από τα κονδύλια των ειδικών λογαριασμών των Πανεπιστημίων να καλύπτονται περιοριστικά δαπάνες ερευνητικών έργων ή έργων ενταγμένων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση». Όπως δε ορίζεται στο άρθρο 2 του ν. 1514/1985, ερευνητικά είναι μόνο τα έργα και τα προγράμματα που αποβλέπουν στην προαγωγή και βελτίωση της επιστημονικής γνώσης (Ολ. Ε.Σ. 726, 727/2012).

12. Περαιτέρω, σύμφωνα με την προαναφερόμενη ΚΑ/679/1996 κοινή υπουργική απόφαση, ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου που χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Λογαριασμό διατίθεται για τα έξοδα λειτουργίας αυτού του ίδιου του Λογαριασμού χρηματοδότησης, όπως επίσης και για λειτουργικές δαπάνες του αντίστοιχου Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα για τη χρήση του προσωπικού του, των εγκαταστάσεων και των οργάνων του. Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για την κάλυψη των εν λόγω λειτουργικών δαπανών του Πανεπιστημίου, μέσω του Ειδικού Λογαριασμού του, από το ανωτέρω ποσοστό του προϋπολογισμού κάθε έργου είναι ότι οι δαπάνες αυτές

σχετίζονται οπωσδήποτε με την πραγματοποίηση του συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου έργου, εξαιτίας της χρήσης του προσωπικού και των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου για την εκτέλεση του έργου αυτού. Εξάλλου, ως δαπάνη προσωπικού, κατά τα ανωτέρω, νοείται αποκλειστικά η δαπάνη της αμοιβής του προσωπικού του Πανεπιστημίου που μετέχει στην εκτέλεση του έργου και όχι και άλλου είδους δαπάνες (Ολ. Ε.Σ. 726, 727/2012).

13. Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια ως άνω ΚΑ/679/1996 κοινή υπουργική απόφαση, η διοίκηση και διαχείριση κάθε Λογαριασμού είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και διαχείριση του Πανεπιστημίου, στο οποίο έχει συσταθεί. Οι εν λόγω διοίκηση και διαχείριση του Λογαριασμού, πραγματοποιούνται από τα όργανά του, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η Επιτροπή Ερευνών, με εντολές του Προέδρου της οποίας διατίθενται τα αναγκαία κάθε φορά ποσά. Ως εκ τούτου τα μέλη της Επιτροπής αυτής έχουν ευθύνη υπολόγου, με συνέπεια να καταλογίζονται σε περίπτωση που διαπιστωθεί έλλειμμα στο Λογαριασμό, ο οποίος, παρά τη λειτουργία του εκτός του προϋπολογισμού του οικείου Πανεπιστημίου και τη λογιστική και διαχειριστική αυτοτέλειά του, αποτελεί χρηματική διαχείριση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ολ. Ε.Σ. 726, 727/2012, 27/2010).

14. Πέραν αυτών, στο άρθρο 36 του ν.3848/2010 «Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού - Καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις» (Α' 71) ορίζεται ότι «1. ... 3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ... , σε υποθέσεις από καταλογιστικές πράξεις, που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αιτία σε βάρος των μελών των Επιτροπών Διαχείρισης των Ειδικών

Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. ... από μονομελή ή συλλογικά όργανα της Διοίκησης ή από όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του βαρυνόμενου με τον καταλογισμό, που υποβάλλεται με το δικόγραφο του ένδικου μέσου ή των πρόσθετων λόγων αυτού, να μειώσει το ποσό του καταλογισμού ως το ένα δέκατο του καταλογισθέντος ποσού, καθώς και να απαλλάξει τον υπαίτιο από τις προσαυξήσεις ή τόκους επί του καταλογισθέντος κεφαλαίου αν υφίσταται ελαφρά αμέλεια αυτού. Για την πιο πάνω μείωση ή απαλλαγή το Δικαστήριο συνεκτιμά το βαθμό της υπαιτιότητας του καταλογισθέντος, την προσωπική και οικογενειακή οικονομική του κατάσταση, τη βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, τις συνθήκες τέλεσής της και το επελθόν από αυτήν αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει, επίσης, τον καταλογισθέντα από το συνολικό ποσό του καταλογισμού, αν κρίνει ότι συνέτρεχε στο πρόσωπο του καταλογισθέντος συγγενστή πλάνη για το δημιουργηθέν έλλειμμα. ...».

15. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, σε υποθέσεις καταλογισμών σε βάρος μελών Επιτροπών Διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. είναι δυνατόν να μειωθεί το ποσό του καταλογισμού ως το ένα δέκατο, αν υφίσταται ελαφρά αμέλεια του καταλογισθέντος. Για τη μείωση αυτή το Δικαστήριο συνεκτιμά το βαθμό της υπαιτιότητάς του, την προσωπική και οικογενειακή οικονομική του κατάσταση, τη βαρύτητα της δημοσιονομικής παράβασης, τις συνθήκες τέλεσής της και το επελθόν αποτέλεσμα. Εξάλλου, ελαφρά αμέλεια συντρέχει όταν δεν επιδεικνύεται η απαιτούμενη από το νόμο, τους σχετικούς κανονισμούς ή η αποκτώμενη από τη συνήθη εκτέλεση των

υπηρεσιακών καθηκόντων επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου προσώπου, κινουμένου μέσα στον κύκλο της επαγγελματικής και κοινωνικής του δραστηριότητας, ενώ αντίθετα βαρεία αμέλεια υπάρχει όταν δεν επιδεικνύεται η επιβαλλόμενη στοιχειώδης επιμέλεια, με αποτέλεσμα η αμελής συμπεριφορά να εμφανίζεται ως σοβαρή και ασυνήθιστη και να εκδηλώνεται ως ιδιαίτερα μεγάλη εκτροπή από τους κανόνες της φροντίδας και προσοχής που καταβάλλονται από τον συνήθη άνθρωπο στις συναλλαγές (Ολ. Ε.Σ. 726,727/2012).

16. Τέλος, στο άρθρο 6 παρ. 2 του ν.δ.53/1974 «Περί κυρώσεως της εν Ρώμη την 4ην Νοεμβρίου 1950 υπογραφείσης συμβάσεως "δια την προώσπισιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών", ως και του προσθέτου εις αυτήν πρωτοκόλλου των Παρισίων της 20ης Μαρτίου 1952» (Α' 256) ορίζεται ότι «Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επί αδικήματι τεκμαίρεται ότι είναι αθώον μέχρι της νομίμου αποδείξεως της ενοχής του». Με τη διάταξη αυτή κατοχυρώνεται το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου σύμφωνα με το οποίο σε δικαστικές διαδικασίες ποινικές ή μη, που τελούν σε συνάφεια με κύρια ποινική δίκη στην οποία εκδόθηκε ήδη αθωωτική απόφαση, δεν επιτρέπεται να διατυπωθούν αμφιβολίες σε σχέση με την κρίση της αθωωτικής αυτής απόφασης. Το ανωτέρω τεκμήριο όμως δεν παραβιάζεται όταν η μεταγενέστερη της αθωωτικής απόφασης διαφορετική δικαστική κρίση στηρίζεται σε διάφορη νομική βάση και αφορά σε άλλη μορφή ή άλλο χαρακτήρα ευθύνης του αθωωθέντος με συνέπεια να παρουσιάζει αυτοτέλεια σε σχέση με την ποινική διαδικασία, ή όταν δεν στηρίζεται στα ίδια ακριβώς πραγματικά περιστατικά. Ως εκ τούτων δεν συντρέχει παραβίαση του τεκμηρίου

αθωότητα αν στο πλαίσιο δημοσιονομικής δίκης κριθεί ότι υπόλογος που αθωώθηκε σε ποινική δίκη φέρει δημοσιονομική ευθύνη για έλλειμμα που διαπιστώθηκε στη διαχείρισή του, καθόσον η δημοσιονομική ευθύνη θεμελιώνεται σε διαφορετικές προϋποθέσεις αυτοτελείς σε σχέση με αυτές της ποινικής ευθύνης και δεν έχει κατασταλτικό σκοπό αλλά αποσκοπεί στη αποκατάσταση του δημιουργηθέντος χρηματικού ελλείμματος (Ολ. Ε.Σ. 1808/2014, 542/2013, 1034/2011).

17. Στην κρινόμενη υπόθεση, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφασή του, το IV Τμήμα, κατά την ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, δέχθηκε τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο Επιθεωρητής Οικονομικής Επιθεώρησης ... του Υπουργείου Οικονομικών διενήργησε διαχειριστικό έλεγχο στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Πανεπιστημίου ... για το χρονικό διάστημα από 1.9.2001 έως 31.12.2001, τα αποτελέσματα του οποίου καταγράφηκαν στην .../1.6.2010 έκθεση ελέγχου. Ειδικότερα αποδείχθηκε ότι κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα συνολικό ποσό 28.413,60 ευρώ καταβλήθηκε, σε βάρος του παραπάνω Λογαριασμού, με περιοδικά χρηματικά εντάλματα, στην εταιρεία με την επωνυμία «... ...», ως ασφάλιστρα για το ως άνω χρονικό διάστημα, για τη συμπληρωματική ιατροφαρμακευτική ασφαλιστική κάλυψη του προσωπικού του Πανεπιστημίου (μέλη ΔΕΠ, ΕΕ, ΕΔΤΠ, ΔΠ), πέραν της κανονικής ασφάλισης. Συγκεκριμένα, καταβλήθηκαν κατά τη χρήση του έτους 2001 τα εξής ποσά σε δραχμές: 3.204.448 με το ΧΕ .../12.11.2001, 3.210.389 με το ΧΕ .../30.11.2001 και 3.267.097 με το ΧΕ .../20.12.2001. Στη συνέχεια, με την .../1.11.2010 απόφαση καταλογίστηκαν οι

τότε εκκαλούντες και ήδη αναιρεσιόεντες με το συνολικό ποσό των (ήδη) 28.413,60 ευρώ, με την αιτιολογία ότι με την ιδιότητα των μελών της Επιτροπής Ερευνών του επίμαχου Λογαριασμού, ενέκριναν με το .../6.9.2001 πρακτικό της Επιτροπής, την ανανέωση του ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου και τη διάθεση του σχετικού ποσού για το κρισιμο χρονικό διάστημα. Όπως προκύπτει από το .../6.9.2001 πρακτικό της Επιτροπής Ερευνών, με παρόντες τους τότε εκκαλούντες, η Επιτροπή ενέκρινε την ανανέωση του ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου μεταξύ του Πανεπιστημίου ... και της ... Ασφαλιστικής για ένα έτος. Με τα δεδομένα αυτά κρίθηκε από Τμήμα νόμιμος ο καταλογισμός των τότε εκκαλούντων και ήδη αναιρεσιόεντων, με το καταλογισθέν ποσόν που καταβλήθηκε από τους πόρους του ΕΛΚΕ στην ... Ασφαλιστική ως ασφάλιστρα ειδικώς για το χρονικό διάστημα από 1.9.2001 έως 31.12.2001, στο οποίο αναφέρεται η ανωτέρω καταλογιστική, καθόσον η δαπάνη της συμπληρωματικής ομαδικής ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης του συνόλου του διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου δεν μπορούσε νόμιμα να επιβαρύνει τους πόρους του ΕΛΚΕ, ο οποίος έχει συσταθεί αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων εγκριθέντων προς εκτέλεση ερευνητικών έργων και έργων του ΕΠΕΑΕΚ, και συνιστά ανοίκεια πληρωμή, άσχετη προς τους σκοπούς της συγκεκριμένης διαχείρισης. Το δε έλλειμμα που προέκυψε από την εν λόγω πληρωμή κρίθηκε καταλογιστέο σε βάρος των τότε εκκαλούντων, οι οποίοι ως μέλη του κυρίου οργάνου διαχείρισής του, δηλαδή της Επιτροπής Ερευνών, φέρουν εκ του νόμου την ιδιότητα του υπολόγου και υπαιτίως προκάλεσαν το επίμαχο έλλειμμα, αφού μη νομίμως ενέκριναν την ανανέωση

του ασφαλιστηρίου συμβολαίου σε βάρος των πόρων του ΕΛΚΕ, με άμεσο αποτέλεσμα την εκταμίευση του ποσού των ασφαλίσεων που αντιστοιχούσε στο χρονικό διάστημα της ανανέωσης. Περαιτέρω, απορρίφθηκε ως αβάσιμος ο λόγος ότι η επίμαχη δαπάνη είναι νόμιμη, ερειδόμενη στην Κ.Υ.Α. 679/1996, όπως ερμηνεύθηκε από το άρθρο 12 παρ. 1 του ν.3577/2007, καθόσον «η κάλυψη δαπανών οποιουδήποτε είδους», που αναφέρεται στην ως άνω Κ.Υ.Α., συνδέεται άμεσα και στενά μόνον με τις ανάγκες των ερευνητικών έργων, ως τέτοιων νοουμένων αυτών που σχετίζονται με την εκτέλεση των ερευνητικών έργων καθώς και έργων του επιχειρησιακού προγράμματος Ε.Α.Ε.Κ., τέτοια δε ανάγκη ουδόλως συνιστά η ομαδική ασφάλιση όλου του προσωπικού (διοικητικού και εκπαιδευτικού) του Πανεπιστημίου, αφού πρόκειται για δαπάνη άσχετη με οποιαδήποτε έκφανση της λειτουργίας και των ειδικότερων σκοπών του ΕΛΚΕ, ακόμη και αυτών που κείνται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης. Συνιστά δε πρόσθετη παροχή προς το ανωτέρω προσωπικό, το οποίο σε κάθε περίπτωση καλυπτόταν από τη γενική ασφάλιση της κατηγορίας προσωπικού στην οποία ανήκε (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κ.λπ.). Επίσης απορριπτός κρίθηκε ο λόγος ότι η κρίση της επίμαχης δαπάνης ως εμπίπτουσας στους σκοπούς του ΕΛΚΕ συνιστά ανέλεγκτη τεχνική κρίση των οργάνων της διοίκησης του Λογαριασμού, διότι η διενέργεια της εν λόγω δαπάνης συνιστά έλεγχο νομιμότητας της διαχείρισης, η δε επικαλούμενη αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου δεν μπορεί να δικαιολογήσει την κατά παράβαση των εφαρμοστέων διατάξεων διαχείριση των πόρων του Λογαριασμού. Ακολούθως, απορρίφθηκε ο ισχυρισμός ότι η επίμαχη δαπάνη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής

του άρθρου 7 παρ. 2 της Κ.Υ.Α./679/1996, διότι το ποσοστό 25% του συνολικού προϋπολογισμού σχετίζεται είτε με τα λειτουργικά έξοδα του Πανεπιστημίου, στα οποία υπάρχουν και οι «δαπάνες προσωπικού», για την εκτέλεση του συγκεκριμένου κάθε φορά χρηματοδοτούμενου έργου, είτε με τα έξοδα λειτουργίας του ΕΛΚΕ, στις οποίες δεν υπάρχει η ομαδική ασφάλιση του προσωπικού του Πανεπιστημίου. Κρίθηκε δε ότι ο ίδιος περιορισμός βάσει της ίδιας εφαρμοστέας διάταξης ισχύει και για τη δυνατότητα παρακράτησης ποσοστού μέχρι 20% για λειτουργικά έξοδα βάσει των επικαλούμενων κοινοτικών διατάξεων και συνεπώς νόμο αβάσιμος ήταν και ο λόγος ότι το ως άνω εκάστοτε παρακρατηθέν ποσόν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την καταβολή δαπάνης ομαδικής ασφάλισης του προσωπικού του Πανεπιστημίου, που δεν σχετίζεται με τα λειτουργικά έξοδα ούτε του Πανεπιστημίου ούτε του ίδιου του Λογαριασμού. Στη συνέχεια, το Τμήμα απέρριψε ως αβάσιμο τον ισχυρισμό των τότε εκκαλούντων ότι η καταλογιστική πράξη είναι ανατιολόγητη, καθόσον από την εν λόγω πράξη σαφώς προκύπτει η ιδιότητα με την οποία αυτοί καταλογίστηκαν και τα στοιχεία, που δικαιολογούν την αιτία και το ύψος του ελλείμματος της διαχείρισής τους, δηλαδή το είδος της μη νόμιμης δαπάνης και τους τίτλους πληρωμής της. Τέλος, απορριπτός κρίθηκε και ο κατ' επίκληση του άρθρου 36 παρ. 3 του ν.3848/2010 προβαλλόμενος λόγος, ότι οι εκκαλούντες δεν επέδειξαν, σε ό,τι αφορά τη μη νομιμότητα της δαπάνης, ουδενός βαθμού υπαιτιότητα, τελούντες σε συγγνωστή πλάνη, άλλως συνέτρεξε στο πρόσωπό τους ελαφρά αμέλεια, επιδιώκοντας την απαλλαγή τους από τον καταλογισμό, άλλως τη μείωση αυτού, διότι, κατά την επικρατήσασα στο Τμήμα

γνώμη, το είδος της επίμαχης δαπάνης είναι τόσο άσχετο με τις επιτρεπώς χρηματοδοτούμενες από το Λογαριασμό δαπάνες, ακόμη και με τις κριθείσες ως εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης όμοιες, ώστε ευχερώς οι καταλογισθέντες, υψηλού μορφωτικού επιπέδου, ως καθηγητές Α.Ε.Ι. θα μπορούσαν να διαπιστώσουν τούτο, επιδεικνύοντας την επιβαλλόμενη από τις περιστάσεις προσοχή του μέσου καθηγητή Α.Ε.Ι., που διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα. Συνεπώς, ευθύνονται τουλάχιστον έως του βαθμού της βαρείας αμέλειας ως προς τη δημιουργία του προκύψαντος, λόγω της πληρωμής μη νόμιμης δαπάνης, ελλείμματος, πολλών μάλλον δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους συγγνωστή πλάνη.

19. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί στις σκέψεις Β. 4 έως 16 της παρούσας, το Τμήμα με την αναφερθείσα απόφασή του ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις προαναφερθείσες και διέπουσες την επίδικη υπόθεση διατάξεις, τα δε αντιθέτως προβαλλόμενα με την ένδικη αίτηση αναιρέσης είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Ειδικότερα, αβάσιμος και απορριπτέος είναι ο προβαλλόμενος λόγος αναιρέσης περί εσφαλμένης ερμηνείας και πλημμελούς εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 2 της ΚΑ/679/22.8.1996 κοινής υπουργικής απόφασης, με την αιτίαση ότι η κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Πανεπιστημίου εμπίπτει στους σκοπούς του Ειδικού Λογαριασμού του, ως προαπαιτούμενο των ερευνητικών υποχρεώσεων και των αναπτυξιακών αναγκών του, καθόσον, όπως ορθά έκρινε το Τμήμα, η πέραν της νόμιμης και υποχρεωτικής πρόσθετη ασφάλιση του συνόλου του προσωπικού του Πανεπιστημίου, διοικητικού και επιστημονικού, σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρία αποτελεί απλώς μια πρόσθετη χαριστική παροχή στους

εργαζομένους αυτούς, η οποία δεν συνδέεται κατά κανένα τρόπο με ερευνητικούς σκοπούς, ούτε συνιστά προϋπόθεση για την εκτέλεση ερευνητικών έργων και επομένως δεν μπορεί να καλυφθεί με δαπάνες του Ειδικού Λογαριασμού του Πανεπιστημίου. Σε κάθε περίπτωση, άλλωστε, και αν ήθελε κριθεί ότι η ΚΑ/679/1996 κοινή υπουργική απόφαση βρίσκεται εντός εξουσιοδότησης και πάλι η ανωτέρω δαπάνη της προαιρετικής πρόσθετης ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης δεν μπορεί να καλυφθεί με δαπάνες του Ειδικού Λογαριασμού, αφού κατά καμία έννοια δεν σχετίζεται ούτε εξυπηρετεί εκπαιδευτικές, επιμορφωτικές, αναπτυξιακές ή άλλες ανάγκες του Πανεπιστημίου και ούτε αποτελεί προαπαιτούμενο αυτών.

20. Περαιτέρω, η συνδεόμενη με τον ίδιο αναφετικό λόγο αιτίαση, σύμφωνα με την οποία δεν αίρεται ο ερευνητικός ή αναπτυξιακός χαρακτήρας της δαπάνης εξαιτίας της χρηματοδότησης αναγκών του Πανεπιστημίου και όχι αυτής της ίδιας της Επιτροπής Ερευνών, είναι αλυσιτελής, αφού όπως προαναφέρθηκε η επίμαχη δαπάνη δεν έχει κανενός είδους ερευνητικό ή αναπτυξιακό χαρακτήρα.

21. Επίσης αβάσιμη και απορριπτέα, όπως επίσης ορθά αποφάνθηκε το Τμήμα, είναι και η αιτίαση ότι η Επιτροπή Διαχείρισης του Λογαριασμού είναι η μόνη αρμόδια να κρίνει αν μια δραστηριότητα εμπίπτει στους σκοπούς του και ότι η απόφασή της αυτή συνιστά τεχνική κρίση, ενόψει της αυτοδιοίκησης των Πανεπιστημίων. Η νομιμότητα των δαπανών τις οποίες διενεργούν οι υπόλογοι και οι κρίσεις που συναρτώνται με αυτήν και την στηρίζουν δεν συνιστούν σε καμία περίπτωση τεχνική κρίση, αλλά αντίθετα ελέγχονται από το Ελεγκτικό

Συνέδριο κατά τον καταστατικό έλεγχο της οικείας διαχείρισης. Η αυτοδιοίκηση του ελεγχόμενου φορέα, έστω και συνταγματικά κατοχυρωμένη, δεν μπορεί να μετατρέψει την ως άνω κρίση για τη νομιμότητα μιας δαπάνης σε τεχνική κρίση. Εξ εκ τούτου, και η διαπίστωση του ερευνητικού ή μη χαρακτήρα μιας δαπάνης, προκειμένου αυτή να καλυφθεί νόμιμα από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου δεν συνιστά τεχνική κρίση, αλλά αντίθετα έννοια ελεγχόμενη δικαστικά.

22. Όμοια αβάσιμος και απορριπτέος είναι και ο λόγος αναιρέσης περί εσφαλμένης ερμηνείας και πλημμελούς εφαρμογής του άρθρου 7 παρ. 2 της ΚΑ/679/22.8.1996 κοινής υπουργικής απόφασης, με την αιτίαση ότι η κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Πανεπιστημίου συνιστά δαπάνη προσωπικού, που νόμιμα καλύπτεται από το 25% του προϋπολογισμού κάθε έργου, το οποίο διατίθεται για τη χρήση του προσωπικού και των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου και τα έξοδα λειτουργίας του Λογαριασμού. Ποσοστό μέχρι 25% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου που χρηματοδοτείται από το Λογαριασμό διατίθεται μεν για τις λειτουργικές δαπάνες του Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα για τη χρήση του προσωπικού του, των εγκαταστάσεων και των οργάνων του, εφόσον όμως το προσωπικό και οι εγκαταστάσεις σχετίζονται και χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου από το Λογαριασμό έργου. Η πρόσθετη ασφάλιση του συνόλου του προσωπικού του Πανεπιστημίου, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή του στην εκτέλεση συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου έργου, δεν συνιστά λειτουργική δαπάνη προσωπικού του Πανεπιστημίου που ανακρίπτει

λόγω της εκτέλεσης τέτοιων έργων και συνεπώς, όπως ορθά έκρινε το Τμήμα, δεν εμπίπτει στο ανωτέρω ποσοστό του 25% του προϋπολογισμού κάθε έργου που διατίθεται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του. Σε κάθε περίπτωση άλλωστε η δαπάνη για την πρόσθετη ιδιωτική ασφάλιση του ανωτέρω προσωπικού, το οποίο ήταν ήδη ασφαλισμένο σε οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, δεν εμπίπτει στην έννοια της αμοιβής προσωπικού, που είναι η μόνη δαπάνη προσωπικού που νόμιμα καταβάλλεται από το Λογαριασμό.

23. Αβάσιμα προβάλλεται επίσης ότι νόμιμα διατέθηκε το σχετικό κονδύλιο κατ' εφαρμογή των συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις οποίες 20% των επιλέξιμων δαπανών κάθε έργου μπορούσε να διατεθεί για κάλυψη λειτουργικών δαπανών του Πανεπιστημίου. Από τον προϋπολογισμό των συμβάσεων αυτών καλύπτονται αυστηρά μόνο δαπάνες προσωπικού που απασχολείται κατά την εκτέλεση του προβλεπόμενου σ' αυτές έργου και όχι δαπάνες που αφορούν στο σύνολο του προσωπικού του Πανεπιστημίου, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή του στο συγκεκριμένο έργο.

24. Περαιτέρω, ως αβάσιμος πρέπει να απορριφθεί και ο λόγος αναιρέσης ότι η προβαλλόμενη απόφαση του Τμήματος είναι πλημμελής αιτιολογημένη, γιατί εσφαλμένα δέχθηκε ότι οι αναιρεσιζήτες όφειλαν να γνωρίζουν τη μη νομιμότητα της επίμαχης δαπάνης, αφού πρόκειται για παροχή προς τα μέλη του Πανεπιστημίου και οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τους πόρους του Λογαριασμού σύμφωνα με την ΚΑ/679/22.8.1996 ΚΥΑ είναι γενικές, ευρείες και ασαφείς, ώστε αυτοί καλόπιστα θεωρούσαν ότι περιλάμβαναν και τη

συγκεκριμένη δαπάνη. Όπως ήδη αναφέρθηκε στις προηγούμενες σκέψεις, η προαιρετική πρόσθετη ιατροφαρμακευτική ασφάλιση του προσωπικού του Πανεπιστημίου κατά καμία έννοια δεν σχετίζεται με εκπαιδευτικές, επιμορφωτικές, αναπτυξιακές ή άλλες ανάγκες του Πανεπιστημίου και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να καλυφθεί με δαπάνες του Ειδικού Λογαριασμού του. Το ανωτέρω συμπέρασμα είναι προφανές και οπωσδήποτε αντιληπτό από το μέσο άνθρωπο που επιδεικνύει αντικειμενική επιμέλεια και επομένως και από τους αναιρεσιδόντες, που ενόψει της συστηματικής επιστημονικής ενασχόλησής τους με την εκπαίδευση και την έρευνα ήταν σε θέση να διακρίνουν ότι η, πέραν της υποχρεωτικής, πρόσθετη ασφάλιση του συνόλου του προσωπικού του Πανεπιστημίου, δεν συνιστούσε ούτε ερευνητικό, εκπαιδευτικό ή αναπτυξιακό έργο, ούτε μπορούσε να υπηρετεί οποιοδήποτε συναφή σκοπό.

25. Όμοια απορριπτός, ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση, είναι και ο λόγος αναίρεσης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς αιτιολογημένη, γιατί δέχθηκε ότι οι αναιρεσιδόντες όφειλαν να γνωρίζουν ότι η διεύθυνση, με την ΚΑ/679/22.8.1996 ΚΥΑ, των σκοπών του Λογαριασμού ήταν εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης, αφού κατά την προσβαλλόμενη απόφαση η υπαιτιότητά τους δεν εντοπίζεται στο ζήτημα αυτό ούτε θεμελιώνεται σ' αυτή την αιτία.

26. Επίσης αβάσιμος και απορριπτός είναι και ο λόγος αναίρεσης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς αιτιολογημένη, γιατί δέχθηκε ότι οι αναιρεσιδόντες ευθύνονται για τη διάθεση του καταλογισθέντος ποσού, αφού οι ίδιοι δικαιολογημένα πίστευαν ότι τη σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα είχε η

Σύγκλητος. Όπως ήδη αναφέρθηκε, η διοίκηση και διαχείριση κάθε Λογαριασμού είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και διαχείριση του Πανεπιστημίου, στο οποίο έχει συσταθεί, και πραγματοποιείται από τα όργανα αυτού του ίδιου του Λογαριασμού, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η Επιτροπή Ερευνών. Οι αναιρεσιδόντες, ως μέλη της Επιτροπής αλλά και καθηγητές Πανεπιστημίου, γνώριζαν την ανωτέρω ανεξάρτητη σε σχέση με το Πανεπιστήμιο λειτουργία της Επιτροπής και τη δυνατότητα διάθεσης ποσών από το Λογαριασμό χωρίς τη συναίνεση της Σύγκλητου, καθόσον είχαν ήδη εφαρμόσει και στο παρελθόν την ίδια διαδικασία. Κατά συνέπεια, γνώριζαν ότι η αποφασιστική αρμοδιότητα διάθεσης χρηματικών ποσών από το Λογαριασμό ανήκε σε αυτούς τους ίδιους και όχι στη Σύγκλητο που είναι όργανο του Πανεπιστημίου.

27. Όμοια αβάσιμος είναι και ο προβαλλόμενος λόγος ότι πάσχει η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης που δέχθηκε ότι ευθύνονται για τη διάθεση του καταλογισθέντος ποσού, παρότι ανανέωσαν ένα πρόγραμμα που είχε αποφασιστεί και λειτουργούσε από το 1997, χωρίς να εγερθούν αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητά του ούτε και μετά από ελέγχους του Σώματος Ορκωτών Λογιστών. Ενόψει της ιδιότητας των αναιρεσιδόντων, το γεγονός ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα ασφάλισης του προσωπικού είχε ήδη εφαρμοστεί και κατά το παρελθόν δεν αίρει την υπαιτιότητά τους, καθόσον μπορούσαν να αντιληφθούν αφενός ότι ως διαχειριστές του Λογαριασμού έφεραν αυτοτελή ευθύνη και αφετέρου τη μη νομιμότητα της κάλυψης της δαπάνης του προγράμματος από τα έξοδα του Λογαριασμού, αφού είναι προφανές ότι η

πρόσθετη ιατροφαρμακευτική ασφάλιση του προσωπικού σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία δεν συνιστά υποχρέωση του Λογαριασμού ή έστω του Πανεπιστημίου, αλλά αντίθετα αποτελεί δαπάνη που καλύπτεται ιδιωτικά από τους ασφαλιζόμενους. Εξάλλου, οι έλεγχοι του Σώματος Ορκωτών Λογιστών έχουν αποκλειστικά λογιστικό περιεχόμενο και δεν θίγουν ζητήματα δημοσιολογιστικής νομιμότητας των δαπανών που διενεργούνται μετά από αποφάσεις του οργάνου διοίκησης και διαχείρισης του Λογαριασμού.

28. Περαιτέρω, το Τμήμα έκρινε ότι ο βαθμός υπαιτιότητας των αναιρεσιδόντων στην πρόκληση του ελλείμματος εξικνείται σε βαρεία αμέλεια, καθόσον, ως καθηγητές Πανεπιστημίου, μπορούσαν να διαγνώσουν ότι η πρόσθετη ιατροφαρμακευτική ασφάλιση του συνόλου του προσωπικού του Πανεπιστημίου σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία δεν συνιστά υποχρέωση του Λογαριασμού ή έστω του Πανεπιστημίου, αλλά αποτελεί δαπάνη που καλύπτεται ιδιωτικά από τους ασφαλισμένους και ως εκ τούτου δεν καταλείπεται πεδίο εφαρμογής των απαλλακτικών διατάξεων του άρθρου 36 παρ. 3 του ν.3848/2010. Ο λόγος αναίρεσης ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς αιτιολογημένη, γιατί εσφαλμένα δέχθηκε ότι οι αναιρεσιδόντες βαρύνονται με βαρεία αμέλεια στην πρόκληση του επίμαχου ελλείμματος, με συνέπεια να αποκλειστεί η εφαρμογή στο πρόσωπό τους του άρθρου 36 παρ. 3 του ν.3848/2010, είναι αβάσιμος και απορριπτός, καθόσον το εν λόγω άρθρο προβλέπει μεν δυνατότητα μείωσης των καταλογισμών που επιβλήθηκαν σε βάρος των μελών των Επιτροπών Διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών των Α.Ε.Ι. σε άμεση όμως σύνδεση με το βαθμό της υπαιτιότητάς τους και δεν

αποσκοπεί στην άρση κάθε καταλογισμού που επιβλήθηκε σε βάρος μελών Α.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., ανεξάρτητα από το μέγεθος της υπαιτιότητάς τους. Η αναιρεσιβαλλόμενη δε απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη, καθόσον θεμελίωσε τη βαρεία αμέλεια των αναιρεσιδόντων όχι αποκλειστικά στην ιδιότητά τους ως καθηγητών Πανεπιστημίου, αλλά πρωτίστως στο περιεχόμενο της δαπάνης που ήταν καταφανώς απολύτως ξένο και άσχετο με τους σκοπούς του Ειδικού Λογαριασμού, στοιχείο που οι αναιρεσιδόντες μπορούσαν και όφειλαν να αξιολογήσουν. Συνεπώς, ορθά κρίθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι η υπαιτιότητα των αναιρεσιδόντων στην πρόκληση του ελλείμματος εξικνείται σε βαθμό βαρείας αμέλειας και ως εκ τούτου δεν καταλείπεται πεδίο εφαρμογής σ' αυτούς των απαλλακτικών διατάξεων του άρθρου 36 παρ. 3 του ν.3848/2010.

29. Τέλος, απορριπτός ως αβάσιμος είναι και ο λόγος αναίρεσης περί παραβίασης του προβλεπόμενου από το άρθρο 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου τεκμηρίου αθωότητας. Με την .../2014 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου ... οι αναιρεσιδόντες κηρύχθηκαν αθώοι για το αδίκημα της απιστίας της σχετικής με την υπηρεσία, στρεφόμενης κατά Ν.Π.Δ.Δ., κατ' εξακολούθηση και από κοινού, από υπαλλήλους που ελάττωσαν εν γνώσει τους και για να ωφεληθούν οι ίδιοι τη δημόσια περιουσία, της οποίας η διαχείριση τους ήταν εμπιστευμένη. Η δημοσιονομική όμως ευθύνη των ανωτέρω στηρίζεται σε τελείως διάφορη νομική βάση από την ποινική τους ευθύνη, καθόσον τεκμαίρεται και θεμελιώνεται σε οποιουδήποτε βαθμού πταίσμα, έστω και ελαφρά αμέλεια, δεν έχει δε καταστατικό αλλά

αποζημιωτικό μόνο σκοπό, καθόσον στοχεύει στην αποκατάσταση του δημιουργηθέντος χρηματικού ελλείμματος. Σε κάθε περίπτωση, η ανωτέρω .../2014 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου ... - της οποίας σημειώτεον δεν προσκομίζεται αντίγραφο παρά μόνον απόσπασμά της, στο οποίο δεν καταχωρείται το σκεπτικό της, από το οποίο θα προέκυπτε ο λόγος για τον οποίο το ποινικό δικαστήριο αποφάνθηκε την αθώωση των αναιρεσειόντων (Ολ. Ε.Σ. 5241/2015) - δημοσιεύτηκε μετά τη δημοσίευσή της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και ως εκ τούτου δεν προϋπήρχε αυτής ώστε να στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, ούτε μπορεί να ληφθεί υπόψη το πρώτον κατ' αναίρεση, προεχόντως γιατί είναι μεταγενέστερη της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και αφορά στην ουσία της υπόθεσης (Ολ. Ε.Σ. 542/2013).

30. Κατά τη γνώμη, όμως, των Αντιπροέδρων Ιωάννη Σαρμά και Ανδρονίκης Θεοδοκάτου και του Συμβούλου Δημητρίου Πέππα, εφόσον, έστω και μετά την έκδοση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, δημοσιεύθηκε η προαναφερόμενη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, με την οποία οι αναιρεσειόντες κηρύχθηκαν αθώοι για το αδίκημα της απιστίας της σχετικής με την υπηρεσία κατά ν.π.δ.δ., βάσει των ιδίων, όπως ισχυρίζονται, πραγματικών περιστατικών, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αναπεμφθεί η υπόθεση στο δικάσαν Τμήμα, προκειμένου αυτό, αφού συνεκτιμήσει την ως άνω απόφαση, να αποφανθεί σχετικά με το εάν η αθώωση των αναιρεσειόντων για το ως άνω αδίκημα ερείδεται ή όχι επί των αντών πραγματικών περιστατικών, για τα οποία επιβλήθηκε ο επίμαχος καταλογισμός

και συνακόλουθα εάν υπάρχει παραβίαση του προβλεπόμενου από το άρθρο 6 παράγραφος 2 της Ε.Σ.Δ.Α. τεκμηρίου αθωότητας.

31. Κατ' ακολουθία αυτών που προηγουμένως κρίθηκαν, πρέπει να απορριφθεί η ένδικη αίτηση και να συμψηφιστούν μεταξύ των διαδικών τα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με την αναλόγως εφαρμοστέα εν προκειμένω (βλ. άρθρο 123 του π.δ.1225/1981, όπως ισχύει μετά το ν.3472/2006) διάταξη του άρθρου 275 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου. Και Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδικών.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 27 Μαΐου 2015.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΙΓΓΕΛΑΡΑΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΓΝΑΡΑΕΛΛΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 21 Δεκεμβρίου 2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ